KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 26.1.2012
KOM(2012) 17 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2010 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ZA ROK 2010 DOTYCZĄCE ŻYWNOŚCI I SKŁADNIKÓW ŻYWNOŚCI PODDANYCH DZIAŁANIU PROMIENIOWANIA JONIZUJĄCEGO

1. PODSTAWA PRAWNA I KONTEKST

Zgodnie z art. 7 ust. 3 dyrektywy 1999/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[1] państwa członkowskie są zobowiązane do przesyłania Komisji co roku:

– wyników kontroli przeprowadzonych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości żywności oraz składników żywności poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek

oraz

– wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu i metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany działaniu promieniowania jonizującego.

Artykuł 7 ust. 4 wspomnianej dyrektywy nakłada na Komisję obowiązek opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*:

– szczegółowych danych dotyczących zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich, a także wszelkich zmian ich statusu;

– sprawozdania sporządzonego w oparciu o informacje dostarczane przez krajowe organy nadzoru.

Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

Informacje dotyczące ogólnych aspektów napromieniania żywności są dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. Zdrowia i Konsumentów[2].

1.1. Jednostki przeprowadzające napromienianie

Zgodnie z art. 3 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE żywność i składniki żywności mogą być poddawane napromienianiu wyłącznie w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie. Jednostki w UE są

[1] Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 16.

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

zatwierdzane przez właściwe organy państw członkowskich. Zgodnie z art. 7 ust. 1 państwa członkowskie mają obowiązek powiadamiania Komisji o swoich zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie.

Napromienianie żywności i składników żywności może być przeprowadzane wyłącznie za pomocą następujących źródeł:

– promieni gamma pochodzących z nuklidów promieniotwórczych ^{60}Co lub ^{137}Cs;

– promieni rentgenowskich wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 5 MeV lub poniżej tego poziomu;

– elektronów wytwarzanych przez urządzenia obsługiwane na poziomie energii nominalnej (maksymalnej energii kwantowej) wynoszącej 10 MeV lub poniżej tego poziomu.

Wykaz zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich został opublikowany przez Komisję[3].

1.2. Napromieniona żywność oraz składniki żywności

Napromienianie suszonych ziół aromatycznych, przypraw korzennych i warzywnych dozwolone jest w UE na podstawie dyrektywy 1999/3/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lutego 1999 r. w sprawie ustanowienia wspólnotowego wykazu środków spożywczych oraz składników środków spożywczych poddanych działaniu promieniowania jonizującego[4]. Ponadto 7 państw członkowskich powiadomiło Komisję o utrzymaniu krajowych zezwoleń dla niektórych rodzajów żywności oraz składników żywności, zgodnie z art. 4 ust. 4 dyrektywy 1999/2/WE. Wykaz krajowych zezwoleń został opublikowany przez Komisję[5].

Wszelką napromienioną żywność zawierającą jeden lub więcej napromienionych składników żywności należy opatrzyć etykietą z napisem „napromienione” lub „poddane promieniowaniu jonizującemu”. Jeśli napromieniony produkt stosowany jest jako składnik żywności złożonej, taki sam napis jest dołączony do nazwy tego składnika w wykazie składników. W przypadku produktów sprzedawanych luzem, napis ten umieszcza się łącznie z nazwą produktu na wywieszce lub informacji powyżej lub obok pojemnika, w którym znajdują się te produkty.

Do celów egzekwowania prawidłowego etykietowania i wykrywania niedozwolonych produktów Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), po uzyskaniu odpowiedniego mandatu od Komisji Europejskiej, ustalił normy dla kilku metod analitycznych.

---

3 Dz.U. C 77 z 11.3.2011, s. 14.
4 Dz.U. L 66 z 13.3.1999, s. 24.
5 Dz.U. C 283 z 24.11.2009, s. 5.

2. WYNIKI KONTROLI DOKONANYCH W JEDNOSTKACH PRZEPROWADZAJĄCYCH NAPROMIENIANIE

Niniejsza sekcja sprawozdania przedstawia wyniki kontroli dokonanych w jednostkach przeprowadzających napromienianie, szczególnie w odniesieniu do kategorii i ilości produktów poddawanych napromienianiu oraz stosowanych dawek. Według informacji przekazanych przez państwa członkowskie kontrole dokonane przez właściwe organy potwierdziły zgodność zatwierdzonych jednostek przeprowadzających napromienianie z wymogami dyrektywy 1999/2/WE.

W poniższych tabelach przedstawiono kategorie i ilości produktów poddanych napromienianiu w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w państwach członkowskich UE w 2010 r.

2.1. Belgia

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana promieniowaniu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Żabie udka	3572,168	5
Mięso	4,244	6-8
Drób	1481,779	5
Ryby, skorupiaki i mięczaki	101,652	3-5
Zioła i przyprawy korzenne	285,194	6-9
Sucha krew	178,442	6-9
Warzywa	14,58	3-5
Skrobia	0,418	3
Proszek jajeczny	0,425	3
Inne	201,165	0-10
Ogółem	**5840,067**	

2.2. Bułgaria

Zatwierdzone są dwie jednostki. Jedną z nich jest nowa jednostka zarejestrowana w 2010 r. W 2010 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.3. Republika Czeska

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	26,7	5-10
Ogółem	**26,7**	

2.4. Niemcy

Zatwierdzone są cztery jednostki. W jednej z nich nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	127,1	<10
Ogółem	**127,1**	

2.5. Hiszpania

Zatwierdzone są dwie jednostki. W 2010 r. żywność i składniki żywności poddawano napromienianiu tylko w jednej z tych jednostek.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	369,2	<10
Ogółem	**369,2**	

2.6. Estonia

W 2010 r. została zatwierdzona i zarejestrowana jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	10	10
Ogółem	**10**	

2.7. Francja

Zatwierdzonych jest pięć jednostek. Jedna z nich nie poddawała środków spożywczych obróbce od końca 2010 r.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Drób	463,021	5
Guma arabska	85,207	3
Zioła, przyprawy korzenne i warzywa suszone	1,892	10
Mrożone żabie udka	473,716	5
Ogółem	**1023,84**	

2.8. Węgry

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Zioła i przyprawy korzenne	143,1	5-6
Produkty odwodnione	7,6	6
Ogółem	**150,7**	

2.9. Włochy

Zatwierdzona jest jedna jednostka. W 2010 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.10. Niderlandy

Zatwierdzone są dwie jednostki.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Przyprawy korzenne i zioła	329,8	7-7,5
Części żab	365,6	4
Mięso drobiowe (mrożone)	137,3	5
Warzywa suszone	481,6	2-4
Białko jaj	160,2	1
Krewetki (mrożone)	64,1	3
Próbki żywności	0,5	6,2-6,4
Ogółem	**1539,1**	

2.11. Polska

Zatwierdzone są dwie jednostki.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suche przyprawy korzenne, suszone zioła aromatyczne, przyprawy warzywne i korzenne	159,6	5-10
Ogółem	**159,6**	

2.12. Rumunia

Zatwierdzona jest jedna jednostka.

Kategoria produktów	Ilość (t) poddana napromienianiu	Średnia zaabsorbowana dawka (kGy)
Suszone zioła aromatyczne	17	8
Ogółem	**17**	

2.13. Zjednoczone Królestwo

Zatwierdzona jest jedna jednostka. W 2010 r. nie poddano napromienianiu żadnej żywności.

2.14. Pozostałe państwa członkowskie

W pozostałych państwach członkowskich (Austria, Cypr, Dania, Finlandia, Grecja, Irlandia, Luksemburg, Litwa, Łotwa, Malta, Portugalia, Szwecja, Słowenia, Słowacja) nie ma żadnych zatwierdzonych jednostek.

2.15. Tabela podsumowująca sytuację w UE

Poniższa tabela podsumowuje ilość środków spożywczych (w tonach) poddanych promieniowaniu jonizującemu w zatwierdzonych jednostkach przeprowadzających napromienianie w Unii Europejskiej w 2010 r.

Kategorie produktów	**BE**	**BG**	**CZ**	**DE**	**EE**	**ES**	**FR**	**HU**	**NL**	**PL**	**RO**	**Ogółem**	***%***
Sucha krew	178,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**178,4**	***1,93***
Białko jaj/proszek jajeczny	0,4	0	0	0	0	0	0	0	160,2	0	0	**160,6**	***1,74***
Ryby, skorupiaki, mięczaki, krewetki	101,7	0	0	0	0	0	0	0	64,1	0	0	**165,8**	***1,79***
Żabie udka/części żab	3572,2	0	0	0	0	0	473,7	0	365,6	0	0	**4411,5**	***47,67***
Guma arabska	0,0	0	0	0	0	0	85,2	0	0	0	0	**85,2**	***0,92***
Zioła i przyprawy korzenne	285,2	0	26,7	127,1	10	369,2	1,9	143,1	329,8	159,6	17	**1469,6**	***15,86***
Mięso	4,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**4,2**	***0,05***
Drób	1481,8	0	0	0	0	0	463,0	0	137,3	0	0	**2082,1**	***22,50***
Skrobia	0,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0,4**	***0,00***
Warzywa	14,6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**14,6**	***0,16***
Produkty odwodnione	0,0	0	0	0	0	0	0	7,6	481,6	0	0	**489,2**	***5,29***
Inne	201,2	0	0	0	0	0	0	0	0,5	0	0	**201,7**	***2,18***
Ogółem	**5840,1**	**0**	**26,7**	**127,1**	**10**	**369,2**	**1023,8**	**150,7**	**1539,1**	**159,6**	**17**	**9263,4**	***100,00***
% całości	***63,11***	***0,00***	***0,29***	***1,37***	***0,1***	***3,99***	***11,06***	***1,63***	***16,63***	***1,72***	***0,18***	***100,00***	

3. WYNIKI KONTROLI PRZEPROWADZONYCH NA ETAPIE WPROWADZANIA PRODUKTÓW DO OBROTU I METODY STOSOWANE DO WYKRYWANIA NAPROMIENIONEJ ŻYWNOŚCI

Odnośnie do wyników kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu i metod stosowanych do wykrywania, czy produkt został poddany promieniowaniu jonizującemu, państwa członkowskie przedstawiły następujące informacje:

3.1. Austria

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 134**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Zioła i przyprawy korzenne	46	0	1	EN 1788, EN 13751
Herbaty ziołowe	47	0	0	EN 1788, EN 13751
Mięso drobiowe	40	0	0	EN 1786
Ogółem	**133**	**0**	**1**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**99,25 %**	**0,00 %**	**0,750 %**	

3.2. Belgia

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 138**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Makaron instant typu noodle	27	0	0	EN 1788
Skorupiaki i mięczaki	41	0	2	
Zioła mrożone	21	0	0	
Suplementy żywnościowe	23	0	2	
Warzywa suszone	9	0	2	
Owoce suszone	11	0	0	
Ogółem	**132**	**0**	**6**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**95,60 %**	**0 %**	**4,30 %**	

3.3. Bułgaria

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 224			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone przyprawy korzenne	84	0	4	EN 1787, EN 1788
Mieszanki przypraw	10	0	0	EN 1787, EN 1788
Suszone przyprawy warzywne	14	0	0	EN 13708
Papryka czerwona	25	0	6	EN 1787, EN 1788
Herbata	32	0	0	EN 1787, EN 1788
Ryż	2	0	0	EN 1787, EN 1788
Owoce suszone	25	0	0	EN 1787, EN 1788
Muesli z owocami suszonymi i orzechami	1	0	0	EN 1786
Orzechy	4	0	0	EN 1786
Mięso	3	0	0	EN 1787, EN 13708
Ryby	8	0	0	EN 1787, EN 1788
Krewetki	6	0	0	EN 1787, EN 1788
Ogółem	**214**	**0**	**10**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**95,50 %**	**0 %**	**4,50 %**	

3.4. Cypr

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 8			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone warzywa, zioła i przyprawy korzenne	8	0	0	EN 13751
Ogółem	**8**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.5. Republika Czeska

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 57			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Ryby, skorupiaki i mięczaki	7	0	0	EN 1785
Herbaty ziołowe	4	0	0	EN 1788
Przyprawy korzenne	13	2	0	EN 1788
Suplementy diety	2	2	2*	EN 1788
Zupy z makaronem instant typu noodle	9	0	0	EN 1788, EN 1785
Drób	2	0	0	EN 1785
Świeże owoce	12	0	0	EN 1788, EN 1785
Azjatyckie przekąski	1	1	0	EN 1788, EN 1785
Ogółem	**50**	**5**	**2**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**87,72 %**	**8,77 %**	**3,51 %**	

* jedna próbka suszonych sprasowanych ziół

3.6. Niemcy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 3.257			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Produkty mleczne	8	0	0	EN 1787
Ser, przetwory z sera z ziołami i przyprawami	27	0	0	EN 1787, EN 1788, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Ser, przetwory z sera bez ziół i przypraw	17	0	0	EN 1788, EN 1784, ASU§64 LFGB, L00.00-39
Masło z przyprawami	6	0	0	EN 1787
Jaja i produkty jajeczne	37	0	0	EN 1784
Mięso (z wyjątkiem drobiu i dziczyzny)	3	0	0	EN 1786
Drób	66	0	0	EN 1784, EN 1786
Produkty mięsne (z wyjątkiem kiełbas)	65	0	0	EN 1786, EN 1784, EN 1788
Kiełbasy	24	0	0	EN 1786, EN 1784
Ryby i produkty rybne	89	0	6	EN 1786, EN 1788, EN 1789
Skorupiaki, mięczaki, małże i inne zwierzęta wodne, w tym produkty z nich uzyskane	100	0	2	EN 1788, EN 1786, EN 1787, EN 1384, EN 13751, ASU§64 LFGB,L12.01-1,
Zupy, sosy, w tym zupy i potrawy instant	173	4	3	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Zboża i produkty zbożowe	56	1	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Jadalne nasiona roślin strączkowych, nasiona oleiste, orzechy	33	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ziemniaki, części roślin o wysokiej zawartości skrobi	66	0	0	EN 1788, EN 13751
Świeże warzywa	28	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Warzywa suszone	23	0	0	EN 1788, EN 1787, EN 13751
Świeże grzyby	34	0	0	EN 1788
Suszone grzyby lub produkty z grzybów	114	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Świeże owoce	71	0	0	EN 1784, EN 1788, EN 1787, EN 13751, EN 1385
Suszone owoce i produkty z owoców	2	0	1	EN 1787, EN 1788, EN 13708
Kakao	59	0	1	EN 1787, EN 1788

Kawa	7	0	0	EN 1788, EN 13751
Herbata i produkty herbatopodobne	226	0	3	EN 1788, EN 13751, EN 1787
Gotowe posiłki i dania	27	0	0	EN 1788, EN 1786, EN 13751
Suplementy żywnościowe	347	0	9	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminescencja
Przyprawy i dodatki do potraw	272	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 1787, termoluminescencja
Suszone zioła i przyprawy korzenne	1209	4	1	EN 1788, EN 1787, EN 13751, termoluminescencja
Inne	32	0	0	EN 1788, EN 13751, EN 13708
Enzymy	0	0	1	EN 1788, EN 13751
Ogółem	**3 221**	**9**	**27**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**98,89 %**	**0,28 %**	**0,83 %**	

3.7. Dania

W 2010 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu

3.8. Estonia

W 2010 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu

3.9. Grecja

W 2010 r. nie przeprowadzono żadnych kontroli na etapie wprowadzania produktów do obrotu

3.10. Hiszpania

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 110**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Zioła i przyprawy korzenne	38	0	0	EN 1787, EN 1788
Napary	17	0	0	EN 1788
Orzechy i owoce suszone	13	0	0	EN 13708, EN 1787
Świeże grzyby	2	0	0	EN 1788
Ryby	6	0	0	EN 1786
Mięczaki	17	0	0	EN 1786
Skorupiaki	10	0	0	EN 1786
Mięso	5	0	0	EN 1786
Żabie udka	1	0	1	EN 1786
Ogółem	**109**	**0**	**1**	

Ogółem w % zbadanych próbek	**99,09 %**	**0 %**	**0,91 %**	

3.11. Finlandia

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 310**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suszone przyprawy korzenne i zioła	210	0	16	EN 13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	53	0	4	EN 13751, EN 1788
Jagody	20	0	1	EN 13751, EN 1788
Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	6	0	0	EN 13751, EN 1788
Ogółem	**289**	**0**	**21**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**94,60 %**	**0 %**	**5,40 %**	

3.12. Francja

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 115**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Przyprawy korzenne	31	0	0	EN 1784, EN 1788
Mrożone skorupiaki lub mięczaki	27	0	1	EN 1784, EN 1788
Zupy i sosy w proszku	0	0	1	EN 1784, EN 1788
Suplementy żywnościowe	24	1	0	EN 1784, EN 1788
Drób	23	0	0	EN 1784, EN 1788
Wstępnie obgotowany makaron typu noodle	2	0	0	EN 1784, EN 1788
Rośliny wykorzystywane w suplementach żywnościowych	2	0	0	EN 1784, EN 1788
Żabie udka	3	0	0	EN 1784, EN 1788
Ogółem	**112**	**1**	**2**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**97,39%**	**0,87%**	**1,74%**	

3.13. Węgry

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 19**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Przyprawy korzenne	14	0	0	EN 1788
Herbata	5	0	0	EN 1788
Ogółem	**19**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.14. Irlandia

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 208			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Zioła	52	0	0	EN 13751 (badanie przesiewowe), EN 1788 (badanie potwierdzające)
Przyprawy korzenne	86	0	0	
Zioła i przyprawy korzenne	16	0	0	
Herbaty ziołowe	7	0	0	
Nasiona	6	0	0	
Orzechy	3	0	0	
Suplementy żywnościowe	7	0	0	
Witaminy i suplementy	29	0	0	
PARNUTS*	1	0	0	
Inne: (wodorosty morskie)	1	**0**	0	
Ogółem	**208**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

* PARNUTS: żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

3.15. Włochy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 191			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Mięso	72	0	0	EN 13784, EN 1786
Produkty rybne	21	0	0	EN 13784, EN13751, EN 1787
Żabie udka	1	0	1	EN 1786
Mleko i przetwory mleczne	13	0	0	EN 1788
Solone tofu	0	0	1	EN 1787
Suszone zioła i przyprawy korzenne	37	0	0	EN 13783, EN13751, EN 1786
Przyprawy (warzywne)	5	0	0	EN 13783
Ziemniaki	5	0	0	EN 13784, EN 1786
Czosnek	6	0	0	EN 13784, EN13783
Cebula	5	0	0	EN 13784, EN 13751, EN 13783
Szalotka	3	0	0	EN 13784, EN 1786
Orzechy	8	0	0	EN 1786, EN 1787
Owoce suszone	3	0	0	EN 13784
Owoce tropikalne	3	0	0	EN 13784, EN 1788
Grzyby suszone	4	0	0	EN 13751
Pszenica	3	0	0	EN 1786
Ogółem	**189**	**0**	**2**	
Ogółem w % zbadanych	**98,95 %**	**0 %**	**1,05 %**	

próbek				

3.16. Łotwa

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 9**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suplementy żywnościowe	4	0	2	EN 1788
Owoce suszone (jabłka)	1	0	0	EN 1788
Przyprawy korzenne (goździki)	1	0	0	EN 1788
Herbata	1	0	0	EN 1788
Ogółem	**7**	**0**	**2**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**77,77 %**	**0 %**	**22,22 %**	

3.17. Litwa

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 14**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suszone zioła aromatyczne, herbata, przyprawy korzenne, suplementy żywnościowe	14	0	0	EN 13783
Ogółem	**14**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.18. Luksemburg

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 20**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suplementy żywnościowe	7	1	2	EN 1788
Makaron typu noodle	10	0	0	EN 1788
Ogółem	**17**	**1**	**2**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**85,00 %**	**5,00 %**	**10,00 %**	

3.19. Malta

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 10**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Makaron instant typu noodle	9	0	0	EN 13751
Liście laurowe	1	0	0	EN 13751
Ogółem	**10**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.20. Niderlandy

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 654			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suplementy żywnościowe	95	0	16	EN 13751, EN 1788
Preparaty witaminowe	0	0	1	EN 13751, EN 1788
Specjalne mieszanki (ziołowe)	67	0	7	EN 13751, EN 1788
Żywność dla sportowców	5	0	1	EN 13751, EN 1788
Specjalne produkty spożywcze, bliżej nieokreślone	1	0	0	EN 13751, EN 1788
Produkty zbożowe	29	0	0	EN 13751, EN 1788
Suszone warzywa i produkty warzywne	28	0	1	EN 13751, EN 1788
Suszone owoce i produkty z owoców	45	0	0	EN 13751, EN 1788
Orzechy i nasiona	30	0	0	EN 13751, EN 1788
Ryby i produkty rybne	21	0	5	EN 13751, EN 1788
Sałatki, makarony i zupy	78	0	0	EN 13751, EN 1788
Przyprawy korzenne i aromaty	220	0	4	EN 13751, EN 1788
Ogółem	**619**	**0**	**35**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**95,00 %**	**0 %**	**5,00 %**	

3.21. Polska

Żywność poddana badaniu	Liczba próbek: 207			Zastosowana metoda CEN
	Zgodne z wymogami	Niejednoznaczne	Niezgodne z wymogami	
Suszone zioła i przyprawy korzenne	76	0	2	EN 13751, EN 1788
Orzechy	20	0	0	EN 1787
Warzywa (w tym jadalne nasiona roślin strączkowych)	15	0	0	EN 1788
Owoce	20	0	0	EN 1788
Ryby i owoce morza	11	0	0	EN 1786, EN 1788
Drób	3	0	0	EN 1786, EN 1784
Herbaty	10	0	0	EN 13751
Sery dojrzewające, sery serwatkowe, inne sery zawierające przyprawy korzenne/zioła	9	0	2	EN 1788
Koncentraty sosów i zup	16	0	0	EN 1788
Mięso, podroby, produkty mięsne	2	0	1	EN 1786, EN 1784
Suplementy żywnościowe	17	0	1	EN 13751, EN 1788
Żywność specjalnego przeznaczenia żywieniowego	0	0	2	EN 1788
Ogółem	**199**	**0**	**8**	

Ogółem w % zbadanych próbek	**96,10 %**	**0 %**	**3,86 %**	

3.22. Portugalia

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 6**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suplementy żywnościowe	3	0	0	EN 13751
Owoce suszone (jabłka)	2	0	0	EN 13751
Przyprawy korzenne (goździki)	1	0	0	EN 13751
Ogółem	**6**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.23. Rumunia

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 90**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suszone przyprawy korzenne i zioła	37	0	0	EN 1787, EN 13751
Suplementy żywnościowe	26	5	11	EN 1787, EN 1788
Herbaty	11	0	0	EN 1787, EN 1788, EN 13751
Ogółem	**74**	**5**	**11**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**82,23 %**	**5,55 %**	**12,22 %**	

3.24. Szwecja

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 6**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Mięso (z różnych ptaków, kangurów, zajęcy)	6	0	0	EN 1784
Ogółem	**6**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.25. Republika Słowacka

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 23**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Orzechy	14	0	0	EN 1784
Ser	6	0	0	EN 1784
Tuńczyk w oleju, rozdrobniony	1	0	0	EN 1784
Suszone zioła aromatyczne, przyprawy korzenne i warzywne	1	0	0	EN 1788
Szproty wędzone w oleju	1	0	0	EN 1784

Ogółem	**23**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.26. Słowenia

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 26**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Przyprawy korzenne	10	0	0	EN 13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	5	0	0	EN 13751, EN 1788
Herbata	11	0	0	EN 13751
Ogółem	**26**	**0**	**0**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**100,00 %**	**0 %**	**0 %**	

3.27. Zjednoczone Królestwo

Żywność poddana badaniu	**Liczba próbek: 408**			**Zastosowana metoda CEN**
	Zgodne z wymogami	**Niejednoznaczne**	**Niezgodne z wymogami**	
Suszone zioła, przyprawy korzenne i warzywne	186	10	3	EN13751, EN 1788
Świeże i konserwowane (inne niż suszone) zioła i przyprawy korzenne	39	1	0	EN13751, EN 1788
Różne	7	0	0	EN13751, EN 1788
Makaron typu noodle i odwodnione potrawy azjatyckie	85	10	1	EN13751, EN 1788
Warzywa	2	1	0	EN13751, EN 1788
Owoce (w tym świeże i suszone)	1	0	0	EN13751, EN 1788
Zupy i sosy	14	0	1	EN13751, EN 1788
Herbaty	2	0	0	EN13751, EN 1788
Suplementy żywnościowe	29	4	2	EN13751, EN 1788
Żabie udka	0	1	0	EN 1786
Produkty drożdżowe	2	0	7	EN13751, EN 1788
Ogółem	**367**	**27**	**14**	
Ogółem w % zbadanych próbek	**90,00 %**	**6,60 %**	**3,40 %**	

3.28. Podsumowanie sytuacji w UE

Poniższa tabela zawiera zestawienie zbadanych próbek i wyników otrzymanych dla całej UE:

PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE	PRÓBKI ZGODNE Z WYMOGAMI	NIEJEDNOZNACZNE	PRÓBKI NIEZGODNE Z WYMOGAMI	OGÓŁEM	% W OGÓLNEJ LICZBIE PRÓBEK UE
AT	133	0	1	134	**2,15 %**
BE	132	0	6	138	**2,21 %**
BG	214	0	10	224	**3,59 %**
CY	8	0	0	8	**0,13 %**
CZ	50	5	2	57	**0,91 %**
DE	3221	9	27	3257	**52,16 %**
DK	BKA	BKA	BKA	BKA	**BKA**
EE	BKA	BKA	BKA	BKA	**BKA**
EL	BKA	BKA	BKA	BKA	**BKA**
ES	109	0	1	110	**1,76 %**
FI	289	0	21	310	**4,96 %**
FR	112	1	2	115	**1,84 %**
HU	19	0	0	19	**0,30 %**
IE	208	0	0	208	**3,33 %**
IT	189	0	2	191	**3,06 %**
LV	7	0	2	9	**0,14 %**
LT	14	0	0	14	**0,22 %**
LU	17	1	2	20	**0,32 %**
MT	10	0	0	10	**0,16 %**
NL	619	0	35	654	**10,47 %**
PL	199	0	8	207	**3,32 %**
PT	6	0	0	6	**0,10 %**
RO	74	5	11	90	**1,44 %**
SE	6	0	0	6	**0,10 %**
SK	23	0	0	23	**0,37 %**
SI	26	0	0	26	**0,42 %**
UK	367	27	14	408	**6,53 %**
OGÓŁEM W UE	**6052**	**48**	**144**	**6244**	**100,00 %**
	96,92 %	**0,77 %**	**2,3%**	**100,00 %**	

BKA: Brak kontroli analitycznych — w 2010 r. nie przeprowadzono kontroli analitycznych.

4. PODSUMOWANIE

Niniejsze sprawozdanie dotyczy okresu od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. Zawiera ono kompilację informacji przekazanych Komisji przez 27 państw członkowskich.

W 2010 r. w 13 państwach członkowskich działało 24 jednostek przeprowadzających napromienianie, zatwierdzonych zgodnie z art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/2/WE. W 2010 r. jedna jednostka przeprowadzająca napromienianie została zatwierdzona przez Bułgarię i jedna – przez Estonię. Nie zamknięto żadnej zatwierdzonej jednostki przeprowadzającej napromienianie. W 2010 r. w siedmiu jednostkach przeprowadzających napromienianie nie przeprowadzono napromieniania żywności.

Ogółem działaniu promieniowania jonizującego w państwach członkowskich poddano 9 263,4 ton produktów, z czego 88,55 % zostało napromienionych w trzech państwach członkowskich: Belgii (63,11 %), Niderlandach (16,63 %) i Francji (11,06 %). Wśród produktów poddanych napromienianiu największą część stanowią żabie udka (47,67 %), drób (22,5 %) oraz zioła i przyprawy korzenne (15,86 %).

27 państw członkowskich przekazało informacje dotyczące kontroli przeprowadzonych na etapie wprowadzania produktów do obrotu. Trzy państwa członkowskie nie przeprowadziły żadnych kontroli analitycznych w ramach kontroli i inspekcji urzędowych.

W 24 państwach członkowskich pobrano w sumie 6 244 próbki, z czego 69,17 % w trzech państwach członkowskich (52,16 % w Niemczech, 10,47 % w Niderlandach oraz 6,53 % w Zjednoczonym Królestwie). 6 052 próbki (96,92 %) były zgodne z przepisami dyrektyw. 144 próbki (2,3 %) były niezgodne z przepisami. Najczęstszym powodem niezgodności próbek z wymogami jest nieprawidłowe etykietowanie oraz napromienianie kategorii, których napromienianie nie jest dozwolone. 48 próbek (0,77 %) dało niejednoznaczne wyniki. Przyczyny niejednoznacznych wyników wiążą się najczęściej z niepotwierdzeniem dodatnich wyników badań przesiewowych lub z trudnościami w ustaleniu, które składniki zostały napromienione w żywności złożonej, nawet jeśli są opatrzone etykietą.